

แนวทางการดำเนินงาน ทีมพัฒนาเด็กและครอบครัว (CFT) จังหวัดสระแก้ว

วันที่ 18 สิงหาคม 2566

ณ ห้องประชุมสิรินธร ชั้น 2 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว

โครงการหัตถจรรยา 1,000วัน Plus 2,500วัน และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4D จังหวัดสระแก้ว

เป้าหมาย

- ทุกพื้นที่ในจังหวัดสระแก้ว
- 1 อำเภอ 1 ตำบล ต้นแบบ
โครงการหัตถจรรยา 1,000วัน Plus 2,500 วัน
และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4D

กลไก

ทีมพัฒนาเด็กและครอบครัว
(Child and family care team : CFT)

- CFT ระดับจังหวัด
- CFT ระดับอำเภอ
- CFT ระดับตำบล
 - อาสาสมัครแม่บุญธรรม

มหัศจรรย์ 1,000 วัน Plus 2,500 วัน และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4D จังหวัดสระแก้ว

	sw. /สสอ./sw.สท.	อปท.	ครอบครัว		
 หญิงวัยเจริญพันธุ์	1. ขับเคลื่อนโครงการ “วิวัฒน์สร้างชาติ” <ul style="list-style-type: none"> สนับสนุนชุดสุขภาพ “วิวัฒน์สร้างชาติ” ขับเคลื่อนนโยบายโครงการฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประชาสัมพันธ์/สื่อสารนโยบายชุมชน วางแผนครอบครัว 	<ul style="list-style-type: none"> ขับเคลื่อนโครงการ “วิวัฒน์สร้างชาติ” สนับสนุนหมู่บ้านไอโอดีน 	<ul style="list-style-type: none"> ร่วมโครงการ วิวัฒน์สร้างชาติ ทานยาเสริมธาตุเหล็ก/ไอโอดีน เข้ารับการวางแผนครอบครัว 	
 หญิงตั้งครรภ์ (270 วัน)	2. พัฒนาศูนย์ฝากครรภ์ (ANC) คุณภาพ <ul style="list-style-type: none"> ค้นหา ANC ก่อน 12 สัปดาห์ ฝากครรภ์ 8 ครั้ง จ่ายยาเสริมธาตุเหล็ก/ไอโอดีน กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ 	<ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมโภชนาการ สุขภาพช่องปาก การดูแลแบบองค์รวม จัดทำ Care plan 	<ul style="list-style-type: none"> จิตประภัสสร ร่วมกับครอบครัว ชุมชน อาสาสมัครแม่บุญธรรม จ่ายชุดสุขภาพ นม ไข่ ทีม CFT ลงเยี่ยมติดตาม 	<ul style="list-style-type: none"> จิตประภัสสร ร่วมกับครอบครัว สนับสนุนชุดสุขภาพ นม ไข่ ขับเคลื่อนทีม CFT ระดับตำบลลงเยี่ยมติดตาม สนับสนุนหมู่บ้านไอโอดีน 	<ul style="list-style-type: none"> ฝากครรภ์ก่อน 12 สัปดาห์ ใช้สมุดฝากครรภ์ และฝากครรภ์ 8 ครั้ง ทานยาเสริมธาตุเหล็ก/ไอโอดีน เข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ จิตประภัสสร ร่วมกับครอบครัว โภชนาการ เน้น นม ไข่
 0 - 6 เดือน (180 วัน)	3. พัฒนาศูนย์เด็กสุขภาพดี(WCC) คุณภาพ <ul style="list-style-type: none"> นมแม่ 6 เดือนแรก ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง จ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก วัคซีนตามเกณฑ์ 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาการเด็กDSPM กิน กอด เล่น เล่า เฝ้าดูฟัน โภชนาการ 	<ul style="list-style-type: none"> ทีม CFT ระดับลงเยี่ยมติดตาม อาสาสมัครแม่บุญธรรม กิน กอด เล่น เล่า เฝ้าดูฟัน สนับสนุน นม ไข่ ให้กับหญิงหลังคลอด 	<ul style="list-style-type: none"> นมแม่ 6 เดือนแรก พัฒนาการเด็กDSPM กิน กอด เล่น เล่า เฝ้าดูฟัน ยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก วัคซีนตามเกณฑ์ และโภชนาการ 	
 6 เดือน - 2 ปี (550 วัน)	4. พัฒนาศูนย์เด็กสุขภาพดี(WCC) คุณภาพ <ul style="list-style-type: none"> ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง จ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก วัคซีนตามเกณฑ์ 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาการเด็กDSPM กิน กอด เล่น เล่า เฝ้าดูฟัน โภชนาการ ทีม CFT ลงเยี่ยมติดตาม 	<ul style="list-style-type: none"> กิน กอด เล่น เล่า เฝ้าดูฟัน จัดสถานที่เอื้อต่อการออกกำลังกาย 	<ul style="list-style-type: none"> ตรวจพัฒนาการเด็ก DSPM สนับสนุน นม ไข่ อาสาสมัครแม่บุญธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาการเด็กDSPM กิน กอด เล่น เล่า เฝ้าดูฟัน วัคซีนตามเกณฑ์ ยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก โภชนาการ
 3 - 5 ปี (1,500 วัน)	5. ขับเคลื่อน สพด. 4D <ul style="list-style-type: none"> คัดกรองพัฒนาการ DSPM จัดระบบส่งต่อเด็กพัฒนาการล่าช้า 	<ul style="list-style-type: none"> ขับเคลื่อนการดำเนินงาน สพด.4D จัดอบรมฟื้นฟูการใช้เครื่องมือDSPMครู สพด. จัดอบรมผู้อำนวยการเล่น(Play Worker) 	<ul style="list-style-type: none"> สปด.4D ครูผู้ดูแลเด็กตรวจพัฒนาการเด็ก DSPM นม 365 กล้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการเล่น (Play Worker) สนับสนุนการดำเนินงานและขับเคลื่อน สพด. 4D 	<ul style="list-style-type: none"> กิน กอด เล่น เล่า เฝ้าดูฟัน พัฒนาการDSPM วัคซีนตามเกณฑ์ โภชนาการตามวัย นมจืด 365 วัน

กลไก เครื่องมือ กิจกรรม

กลไก

ทีมพัฒนาเด็กและครอบครัว

Child and Family care Team : CFT

- CFT จังหวัด
- CFT อำเภอ
- CFT ตำบล/หมู่บ้าน

เครื่องมือ

1. การดูแลแบบองค์รวม
2. จิตประภัสสรตั้งแต่ก่อนอยู่ในครรภ์
3. การเลี้ยงลูก ด้วยวิธี “กิน กอด เล่น เล่า”

กิจกรรม

1. กิจกรรมทางสุขภาพ
2. กิจกรรมทางสังคม

ทีมพัฒนาเด็กและครอบครัว (CFT : Child and family care team)

โครงการหัตถ์จรรย 1,000วัน Plus 2,500 วัน และ สพด.4D จังหวัดสระแก้ว

บทบาทหน้าที่

- ขับเคลื่อนและจัดกิจกรรมต่างๆ
- เยี่ยมบ้าน / จัดทำ Care plan
- พัฒนาศักยภาพหญิงตั้งครรภ์ และ ครอบครัว
- ประสาน ขอความร่วมมือ เพื่อแก้ไขปัญหา
- โภชนาการหญิงตั้งครรภ์ และเด็กปฐมวัย
- สนับสนุนกิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า นอน ใฝ่ดูฟัน
- สนับสนุนกิจกรรม สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4D
- สนับสนุนกิจกรรม สาวไทยแถมแดง
- ขับเคลื่อนประเพณีท้องถิ่น
- กองทุน / งบประมาณ

คำสั่งทีม CFT

คำสั่งตำบล.....

ที่ / ๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเด็กและครอบครัว โครงการหัตถ์จรรย ๑๐๐๐ วัน Plus สพด.๔D ตำบล ปี ๒๕๖๖

นโยบายรัฐบาลชุดปัจจุบัน ภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ข้อ ๘ ของนโยบายหลัก ๑๒ ด้าน กำหนดให้มีการ พัฒนาคนไทยให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อให้คนไทยในอนาคตเป็นพลัง ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมีแบบแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาล ได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาที่มุ่งพัฒนาคนในทุกมิติตามความเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย ให้มีความสมบูรณ์เป็นคนที่มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยจัด ให้มีระบบพัฒนาเด็กแรกเกิดอย่างต่อเนื่องจนถึงเด็กวัยเรียนให้มีโอกาสพัฒนาตามศักยภาพ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือทุนมนุษย์ (Human capital) จะส่งผลต่อการขับเคลื่อนประเทศไทยในอนาคต ดังนั้น การพัฒนาเด็กไทยให้สอดคล้องกับนิยามของคนไทยในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ว่า " คนไทยมีปัญญาเฉียบแหลม มีทักษะที่ทันสมัย มีสุขภาพแข็งแรงและมีจิตใจที่งดงาม " ต้องเริ่มในช่วงเวลาที่ เรียกว่า ๑,๐๐๐ วันแรกของชีวิต เพราะเป็นช่วงเวลาทอง (Golden period) ในการ

กรอบแนวทางการดำเนินงานทีม CFT

หญิงวัยเจริญพันธุ์ (พร้อมมีบุตรอายุ 20-34 ปี)

- การค้นหาหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่ต้องการมีบุตร เข้าโครงการฯ
- การติดตามการรับประทานยาเสริมธาตุเหล็ก

“ป้องกันการภาวะโลหิตจาง และมีลูกเมื่อพร้อม”

หญิงตั้งครรภ์ (270วัน)

- การค้นหาหญิงตั้งครรภ์ฝากครรภ์ครั้งแรก น้อยกว่า 12 สัปดาห์
- ติดตามการฝากครรภ์ 8 ครั้งตามเกณฑ์
- เยี่ยมหญิงตั้งครรภ์ ครอบคลุม กาย จิต สังคม เศรษฐกิจ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
- จัดประภัสสรตั้งแต่นอนอยู่ในครรภ์
- การเยี่ยมหลังคลอด ครอบคลุม กาย จิต สังคม เศรษฐกิจ
- แนะนำโภชนาการ

“ลูกเกิดรอด แม่ปลอดภัย”

0- 6 เดือน (180 วัน)

- การเยี่ยมบ้าน มอบชุดสุขภาพ
- กิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมท้องถิ่น
- ติดตามการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ 6 เดือน
- กิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า นอน ใฝ่ดูฟัน

“นมแม่ 6 เดือน น้ำหนักมากกว่า 2,500 กรัม”

6 เดือน – 2 ปี (550 วัน)

- กิจกรรมทางศาสนา หรือวัฒนธรรมท้องถิ่น
- การประเมิน และเฝ้าระวัง พัฒนาการเด็ก
- การเยี่ยมบ้าน
- กิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า นอน ใฝ่ดูฟัน
- ติดตามการกินยาลูกเสริมธาตุเหล็ก
- ติดตามวัคซีน

“พัฒนาการสมวัย”

3 – 5 ปี (1,000 วัน)

- สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4D
- ผู้อำนวยการเล่น
- กิจกรรมทางศาสนา หรือวัฒนธรรมท้องถิ่น
- การประเมิน และเฝ้าระวัง พัฒนาการเด็ก
- การเยี่ยมบ้าน
- กิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า นอน ใฝ่ดูฟัน
- ติดตามการกินยาลูกเสริมธาตุเหล็ก
- ติดตามวัคซีน

“สูงใหญ่ ใจดี มีคุณภาพ”

หญิงวัยเจริญพันธุ์

1

การค้นหาหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่ต้องการมีบุตรเข้าโครงการฯ

2

การติดตามการรับประทานยาเสริมธาตุเหล็ก

การดูแลหญิงตั้งครรภ์

1 การค้นหาหญิงตั้งครรภ์ฝากครรภ์
ครั้งแรก น้อยกว่า 12 สัปดาห์
“ฝากครรภ์เร็ว ยิ่งได้(ประโยชน์) ยิ่งดี(ต่อลูก-แม่)”

2 ติดตามการฝากครรภ์ 8 ครั้งตามเกณฑ์
“กระตุ้นคุณแม่ ฝากครรภ์เพื่อลูก”

3 เยี่ยมหญิงตั้งครรภ์ ครอบคลุม ภาย จิต
สังคม เศรษฐกิจ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

“นม ไข่ ต้องได้กิน”

“แผนการดูแลต้องมีรายบุคคล”

4 จิตประภัสสรตั้งแต่ตอนอยู่ในครรภ์
“แม่รู้สึกอย่างไร ลูกรู้สึกได้เช่นนั้น”

“การดูแลตั้งแต่ในครรภ์ คือการพัฒนาเด็กที่ง่าย และคุ้มค่าที่สุด”

เยี่ยมบ้านหญิงหลังคลอด

1

การเยี่ยมหลังคลอด ครอบคลุม ภายใต้ สังคม เศรษฐกิจ

“ แผนการดูแลรายบุคคล ”
“ เยี่ยมบ้านอย่างน้อย 3 ครั้ง ”

2

แนะนำโภชนาการ

“นม ไข่ อาหารกระตุ้นน้ำนมแม่”

การดูแลทารก 0-6 เดือน

1 การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน

“องค์การอนามัยโลก ยืนยันว่าการให้นมแม่อย่างเดียวที่ยาวนานขึ้นมีผลดีต่อเด็ก คือ ลดโอกาสการเกิดโรคท้องเสีย โรคทางเดินหายใจ โรคภูมิแพ้ รวมทั้งส่งผลดีต่อพัฒนาการทาง”

2 กิจกรรมทางศาสนา/วัฒนธรรม ท้องถิ่น และอื่นๆตามบริบทพื้นที่

“ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาที่อยู่รอบตัว”
“พิธีเรียกขวัญให้กลับเข้ามาอยู่ในร่างกาย ปกป้องรักษาเด็กให้อยู่เย็นเป็นสุข ให้เกิดสิริมงคล อายุมันขวัญยืน”

3 กิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า นอน เฝ้าดูฟัน

“ช่วยเด็กไทยพัฒนาการดี สุขภาพช่องปากดี
พร้อมเติบโตสมวัย แข็งแรง ”

เด็กอายุ 6 เดือน – 2 ปี

1

กิจกรรมทางศาสนา หรือวัฒนธรรมท้องถิ่น

“กิจกรรมทางศาสนา เช่น นั่งสมาธิ สวดมนต์ทำบุญ ตักบาตร ช่วยฝึกสมาธิ สติปัญญา ”

2

การประเมิน และเฝ้าระวังพัฒนาการเด็ก

“ประเมินพัฒนาการตามคู่มือ DSPM และสามารถให้คำแนะนำ ติดตามเด็กในชุมชนได้”

3

การเยี่ยมบ้าน ติดตามยาเสริมธาตุเหล็ก

“เยี่ยมบ้าน เพื่อติดตาม และวางแผน การดูแลตามวัยอย่างเหมาะสม”

4

กิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า นอน เฝ้าดูฟัน

“ช่วยเด็กไทยพัฒนาการดี สุขภาพช่องปากดีพร้อมเติบโตสมวัย แข็งแรง ”

เด็กอายุ 3 - 5 ปี

1

สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 4D

2

ผู้อำนวยการเล่น

3

กิจกรรมทางศาสนา หรือวัฒนธรรม
ท้องถิ่น

4

การประเมิน และเฝ้าระวังพัฒนาการเด็ก

5

กิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า นอน เฝ้าดูฟัน

6

การเยี่ยมบ้าน

ลำดับ	รายการ	ปัญหาที่พบ	กิจกรรมการดูแลของ CFT	หมายเหตุ
		<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>เศรษฐกิจ การเงิน</p>	<p>☐ มีกิจกรรมกิน กอด เล่น เล่า นอน เฝ้า ดู ฟัน</p> <p>☐ มีของเล่นตามวัย</p> <p>☐ กิจกรรมเล่านิทาน มีพี่เลี้ยงเล่านิทานให้ เด็กฟังที่บ้าน</p>	
๖	๓ - ๕ ปี	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>☐ ทีม CFT ติดตามพัฒนาการ</p> <p>☐ ได้รับวัคซีนตามเกณฑ์</p> <p>☐ ทีม CFT แนะนำอาหารตามวัย</p> <p>☐ มีกิจกรรมกิน กอด เล่น เล่า นอน เฝ้า ดู ฟัน</p> <p>☐ มีของเล่นตามวัย โดยผู้สูงอายุในชุมชนมีส่วนร่วม</p> <p>☐ กิจกรรมเล่านิทาน โดยอาสาแม่บุญธรรม</p> <p>☐ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล่น ส่งเสริมด้านพัฒนาการ การเล่น และโภชนาการอาหาร</p> <p>☐ มอบเด็กสู่ชุมชน</p>	

It's a Miracle.

" ความมหัศจรรย์ เกิดขึ้นกับเด็กและครอบครัว
ความสุข เกิดขึ้นกับพวกเราที่ลงมือทำ"

